

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 1

- 1 **maximumscore 2**
- a. γρηῦς (regel 467) 1
 - b. οἱ (regel 471) / οἱ (regel 472) 1

- 2 **maximumscore 1**
σε (regel 492); ἔρκος (regel 492)

Opmerkingen

- Alleen een scorepunt toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.
- Niet fout rekenen wanneer 'ὀδόντων' aan het antwoord 'ἔρκος (regel 492)' is toegevoegd.
- Wanneer als antwoord is gegeven 'δμῶας en γυναικάς (regel 490)', geen scorepunt toekennen.

- 3 **maximumscore 1**
Haar stem stokt, maar even later is ze alweer aan het woord.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

- 4 **maximumscore 2**
Voorbeelden van goede antwoorden zijn:
Nausicaa; Alcinoos; Arete; Polyphemos; Telemachos; Antinoos;
Eurymachos; Penelope

- indien vier antwoorden juist zijn 2
indien drie antwoorden juist zijn 1
indien twee, één of geen antwoord juist is 0

Opmerkingen

- Alleen scorepunten toekennen wanneer de juiste namen zijn gegeven en niet wanneer een omschrijving is gegeven van de personen (zoals 'zijn zoon' / 'zijn vrouw').
- Niet fout rekenen wanneer in plaats van Polyphemos als antwoord is gegeven 'de Cycloop'.

- 5 **maximumscore 1**
De laatste lettergreep van λάβεν zou dan lang zijn (in plaats van kort, doordat er nog een medeklinker volgt en dat past niet op deze plaats in de dactylische hexameter).
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores
6	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • a. ἔτρεφες (regel 482) 1 • b. De handeling van de werkwoordsvorm ἔτρεφες / Het voeden besloeg een lange periode / werd voortdurend herhaald 1 <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	
7	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • a. Odysseus zegt dat een godheid Eurycleia heeft ingegeven dat zij Odysseus herkent 1 • b. Odysseus veronderstelt dat een god ervoor zal zorgen dat hij de vrijers zal doden 1 <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	
8	<p>maximumscore 1</p> <p>onwrikbaarheid/standvastigheid/hardheid</p> <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	
9	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • In het citaat is sprake van toeval ('die er toevallig geen acht op slaat'). In de regels 474-494 is er geen sprake van toeval, maar treedt de godin Athene op 1 • In het citaat belooft Odysseus Eurycleia te sparen ('onder heilige belofte haar te zullen sparen bij de aanstaande zuivering van zijn huis'). In de regels 474-494 dreigt Odysseus Eurycleia te doden als zij haar mond niet houdt 1 <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	
10	<p>maximumscore 1</p> <p>(regel) 487</p>	
11	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odysseus heeft (in de regels 489-490) gezegd dat hij alle dienaressen wil doden 1 • Eurycleia maakt hem (in de regels 497-498) duidelijk dat ze dat niet allemaal verdienen 1 <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	
12	<p>maximumscore 1</p> <p>ὑδωρ (regel 470)</p>	

Opmerking

Niet fout rekenen wanneer als antwoord is gegeven 'τὸ ὑδωρ (regel 470)'.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 2

13 maximumscore 1

ῥακέων (regel 1)

14 maximumscore 1

De (eerste) proef met de bijlen/boog is achter de rug; nu worden de pijlen op een ander doel / de vrijers / Antinoos / mensen gericht.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Alleen een scorepunt toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.

15 maximumscore 2

- a. retorische vraag 1
- b. één tegenover velen 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Niet fout rekenen wanneer bij b. als antwoord is gegeven 'dinerende mannen / gasten tegenover dood en verderf'.

16 maximumscore 1

De Ilias is een gedicht over oorlog(, waarin veel slachtoffers vallen). / In de Ilias wordt veel gevochten.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

17 maximumscore 1

βλημένου (regel 18)

Opmerking

Wanneer als antwoord is gegeven 'Ἐκλίνθη (regel 17)', geen scorepunt toekennen.

18 maximumscore 1

(regel) 35

Vraag	Antwoord	Scores
19	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • a. γῦπερς is in het Grieks onderwerp; in de vertaling is het als meewerkend voorwerp weergegeven / vertaald als 'aan onze gieren' 	1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
	<ul style="list-style-type: none"> • b. οὐκ ἐθέλοντα (regel 31) 	1
	<i>Opmerking</i>	
	<i>Bij a. alleen een scorepunt toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.</i>	
20	maximumscore 2	
	het plunderen van het huis van Odysseus	
	het slapen met de slavinnen van Odysseus	
	het dingen naar de hand van Penelope (terwijl Odysseus nog leeft)	
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
	indien drie antwoorden juist zijn	2
	indien twee antwoorden juist zijn	1
	indien één of geen antwoord juist is	0
21	maximumscore 1	
	koning worden van Ithaca en Telemachus doden	
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
	<i>Opmerking</i>	
	<i>Alleen een scorepunt toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.</i>	
22	maximumscore 1	
	κεῖται (regel 48)	
23	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> • Eurymachus (probeert Odysseus gunstig te stemmen en) zegt dat Odysseus gelijk heeft 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Eurymachus zegt dat Antinoos de hoofdschuldige is 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Eurymachus vraagt Odysseus hem en de anderen te sparen (als zij hem ruim compenseren) / Eurymachus belooft Odysseus ruim te compenseren (als hij Eurymachus en de anderen spaart) 	1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Algemeen

24 maximumscore 1

de muze/godin

25 maximumscore 1

Odysseus vertelt in de onderwereld (aan een schim / Achilles) over het houten paard. / Demodocus vertelt/zingt over het houten paard (bij de Phaeaken).

Of woorden van overeenkomstige strekking.

26 maximumscore 2

Voorbeelden van goede antwoorden zijn:

- (b): Circe/Calypso voelt zich zeer aangetrokken tot Odysseus 1
- (d): Odysseus tegt de cycloop Polyphemos en maakt zijn echte naam aan hem bekend / Odysseus neemt een risico door het gezang van de Sirenen te willen aanhoren 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4.2 Beoordelingsmodel voor de vertaling

Kolon 27

27 **maximumscore 2**

Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,

(En/Maar) hijzelf ging (naar beneden) naar de/een geurige schatkamer

Niet fout rekenen: κατεβήσετο Menelaus ging (naar beneden)

Kolon 28

28 **maximumscore 1**

οὐκ οἶος,

niet alleen

Kolon 29

29 **maximumscore 2**

ἅμα τῷ γ' Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης.

(maar) tegelijk/samen met hem ging(en) Helena en Megapenthes

τῷ dan/daarom

0

Kolon 30

30 **maximumscore 2**

Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκανον,

Maar toen zij (nu) (aan)kwamen

Niet fout rekenen: ἵκανον zij waren aangekomen

ὅτε ἵκανον toen kwamen ze aan

ἵκανον hij kwam

ἵκανον ik kwam

1

1

0

Kolon 31

31 **maximumscore 2**

ὅθι κειμήλια κείτο,

waar (de) kostbaarheden lagen

ὅθι daar

1

Kolon 32

32 **maximumscore 2**

Ἄτρείδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικόπελλον,

pakte de zoon van Atreus vervolgens een beker met twee handvatten

Niet fout rekenen: Ἄτρείδης Menelaus

Ἄτρείδης Agamemnon

ἔπειτα niet vertaald als bijwoord

0

0

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 33		
33	maximumscore 2 υἷὸν δὲ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἄνωγεν ἀργύρεον· en beval/verzocht (zijn) zoon Megapenthes om een zilveren mengvat te dragen	
Kolon 34		
34	maximumscore 1 Ἑλένη δὲ παρίστατο φοριαμοῖσιν, (en/maar) Helena ging staan bij (de) kledingkasten	
	Ἑλένη παρίστατο Helena stond bij	0
Kolon 35		
35	maximumscore 2 ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμπούκιλοι, waar(in) (de) kleurige peploi/kleden voor haar waren/lagen / waar(in) haar kleurige peploi/kleden lagen	
	ἔνθ' daar	1
	ἔνθ' toen	0
Kolon 36		
36	maximumscore 2 οὗς κάμεν αὐτή. die zij zelf had vervaardigd	
	deze had zij zelf gemaakt	1
	die zij zelf vervaardigde	1
	κάμνω elke andere betekenis dan 'vervaardigen' of een synoniem daarvan	0
	αὐτή zij	1
Kolon 37		
37	maximumscore 2 Τῶν ἐν' ἀειραμένη Ἑλένη φέρε, Een hiervan droeg Helena nadat ze hem opgetild/(op)gepakt had / Een hiervan pakte Helena (op) en droeg hem	
	ἀείρω elke andere betekenis dan 'optillen/(op)pakken' of een synoniem daarvan	0
	φέρει kom(aan)	0
Kolon 38		
38	maximumscore 1 δῖα γυναικῶν, de stralende/edele onder/van de vrouwen	

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 39		
39	maximumscore 2 ὁς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν ἠδὲ μέγιστος, die de mooiste was door/met (de) borduursels en de grootste	
Niet fout rekenen: κάλλιστος zeer mooi		
Niet fout rekenen: ποικίλμασιν vertaald als enkelvoud		
Niet fout rekenen: μέγιστος zeer groot		
κάλλιστος mooi		
μέγιστος groot		
Kolon 40		
40	maximumscore 1 ἀστήρ δ' ὡς ἀπέλαμπεν· en straalde (zo)als een ster	
Kolon 41		
41	maximumscore 1 ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων. (en) die/hij lag onder de andere kledingstukken	
Kolon 42		
42	maximumscore 1 Βὰν δ' ἰέναι προτέρω διὰ δώματος, (En) zij gingen verder door het huis	
Kolon 43		
43	maximumscore 1 ἦος ἵκοντο Τηλέμαχον· totdat ze aankwamen bij Telemachus	
Kolon 44		
44	maximumscore 1 τὸν δὲ προσέφη ξανθὸς Μενέλαος· (en) tot hem sprak de blonde Menelaus	
Kolon 45		
45	maximumscore 2 “Τηλέμαχ', ἦ τοι νόστον, (kolon 47) ὥς τοι Ζεὺς τελέσειεν, Telemachus, moge Zeus waarlijk voor jou de terugkeer zó volbrengen / aan jou de terugkeer zó verlenen	
τελέσειεν niet als wens vertaald		

Vraag	Antwoord	Scores
	Kolon 46	
46	maximumscore 1 ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης. de luid donderende echtgenoot van Hera	
	Kolon 47	
47	maximumscore 2 ὅπως φρεσὶ σῆσι μενοινῶς, zoals jij (die) verlangt in je hart	
	Kolon 48	
48	maximumscore 1 Δώρων δ', (En/Maar) van de/alle geschenken	
	Kolon 49	
49	maximumscore 2 ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται, zovele als / die (er) in mijn huis liggen	
	ὅσσ' niet vertaald als onderwerp van κεῖται	0
	Kolon 50	
50	maximumscore 2 δώσω δὲ κάλλιστον καὶ τιμηέστατον ἐστὶ.” zal ik (je) geven wat het mooiste en het kostbaarste is	
	Niet fout rekenen: δώσω geef ik	
	Niet fout rekenen: κάλλιστον zeer mooi	
	Niet fout rekenen: τιμηέστατον zeer kostbaar	
	zal ik (je) het mooiste en kostbaarste geven	1
	κάλλιστον mooi	1
	Wanneer ook in kolon 39, hier niet meer aanrekenen.	
	τιμηέστατον kostbaar	1

Bronvermeldingen

tekst 1	Homerus, Odyssee 19.467-507
tekst 2	Homerus, Odyssee 22.1-59
tekst 3	Homerus, Odyssee 15.99-114
vraag 9	uit: J.T. Bergman, Over de Odyssea van Homerus, Leyden 1826
vraag 18	uit: B. Aafjes, Homeros, Odyssee, Amsterdam 1965